

МВС України
Харківський національний університет внутрішніх справ

**Психологічні та педагогічні
проблеми професійної освіти
та патріотичного виховання
персоналу системи МВС України**

Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Харків, 30 березня 2018 р.)

Харків 2018

8) МВС України здійснити низку наукових досліджень щодо розробки і впровадження «портретів якості» поліцейських в залежності від виду діяльності, структурного підрозділу, кола службових обов'язків з метою вдосконалення кваліфікаційних вимог до посад поліцейських;

9) активізувати процеси сертифікації Національної поліції України щодо надання освітянських послуг відповідно до вимог системи ISQ 9000;

10) сприяти розвитку наукових шкіл у відомчих навчальних закладах системи МВС України;

11) не допускати скорочення державного фінансування навчальних закладів різних рівнів навіть в умовах кризи, зокрема, наукових досліджень.

Список бібліографічних посилань

1. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України: теорія, досвід, шляхи вдосконалення. Харків : Ун-т внутр. справ, 1998. 473 с.

2. Кісіль З. Р., Серeda В. В. Юридіко-психологічні засади запобігання професійній деформації працівників правоохоронних органів : монографія. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 848 с.

Отримано 11.02.2018

УДК 378.004

Глона Іванівна КОСТИКОВА,

завідувач кафедри теорії і практики англійської мови

*Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди,
доктор педагогічних наук, професор*

ІНТЕРАКТИВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ЯК ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ ТА РИСА ОСОБИСТОСТІ

Викладено теоретичні питання інтерактивності як якості навчання і риси особистості в контексті інтерактивного навчання майбутніх фахівців. В роботі визначено засади інтерактивного навчання, схарактеризовано основні методичні прийоми інтерактивного навчання. В роботі підкреслюється, що ефективність впровадження методичних прийомів інтерактивного навчання ґрунтується на інтерактивній взаємодії майбутнього фахівця і викладача.

Як відомо, інтерактивність (від англ. interaction – «взаємодія») – поняття, яке розкриває характер і ступінь взаємодії між об'єктами чи суб'єктами. Іншими словами, це здатність взаємодіяти або знаходитися в режимі діалогу з чим-небудь (наприклад, комп'ютером) або з ким-небудь (людиною) [2]. Прийнято вважати, що інтерактивність – це сформована під час навчання якість, проте, як свідчить наш багатолітній досвід, згодом ця якість стає рисою особистості. Безперечно, інтерактивність має формуватися і розвиватися під час навчання.

Не викликає сумніву, що інтерактивне навчання є ефективним з декількох причин: по-перше, для викладачів вирішується питання удосконалення методик для підвищення пізнавального інтересу майбутніх фахівців до навчання, зміцнення мотивації в навчальному процесі. По-друге, інтерактивне навчання стає ефективним засобом інтенсифікації майбутніх фахівців на занятті. По-третє, інтерактивні технології дозволяють спланувати і побудувати навчання таким чином, щоб усі майбутні фахівці (незалежно від їх кількості і рівня опанування навчальним матеріалом у групі) могли активно брати участь в освітньому процесі.

Дійсно, інтерактивне навчання – це навчання, яке відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників навчального процесу; це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і майбутній фахівець, і викладач є рівноправними суб'єктами навчального процесу. Таке навчання потребує напруженої розумової роботи майбутнього фахівця, його власної активної участі в навчальному процесі. Сутність інтерактивного навчання полягає в активному залученні всіх учасників до навчального процесу.

Викладач виступає в ролі організатора процесу навчання, лідера групи. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання реальних життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язання проблем. Воно ефективно сприяє створенню атмосфери взаємодії, співпраці, формуванню цінностей, навичок і здатностей, що дає змогу педагогу стати справжнім лідером колективу.

Дійсно, інтерактивність майбутніх фахівців стає ефективною, максимально результативною і в той же час вивільняє час викладача для корегуючих дій. При інтерактивному навчанні всі працюють у парах, і по черзі один з одним, тобто пари мають не постійний, а змінний склад, де співбесідника не можна уникнути – навчання ведеться у формі інтерактивного діалогу. Майбутній фахівець засвоює швидко і якісно те, що відразу використовується на занятті або передається іншим з поясненням. В такий спосіб оволодіння новими знаннями, вміннями й навичками відбувається постійно під час колективної навчальної взаємної інтерактивної діяльності. Інтерактивність майбутніх фахівців поступово піднімається на якісно новий рівень, джерелом її служать власні пізнавальні мотиви. Наш власний викладацький досвід дозволяє порадижити кілька методичних прийомів інтерактивного навчання на прикладі вивчення англійської мови [1].

Наприклад, методичний прийом «Незакінчені речення», який часто поєднується з прийомом «Мікрофон» і дає можливість ґрунтовніше працювати над формою висловлення власних ідей, порівнювати їх з іншими. Робота за таким прийомом дає майбутнім фахівцям змогу долати стереотипи, вільніше висловлюватися щодо запропонованих

комунікативних тем, відпрацьовувати вміння і навички говорити коротко, але по суті й переконливо. Варто працювати з відкритими реченнями, наприклад: «During our lesson the most important discovery for me was...» або «This information allows us to make the conclusion...», або «This decision was reached because...» тощо.

Також доцільним є методичний прийом «Прес». З цього прийому варто почати роботу майбутніх фахівців над навчанням дискутувати. Він використовується при обговоренні дискусійних питань та при проведенні вправ, у яких потрібно зайняти й чітко аргументувати визначену позицію з проблеми, що обговорюється. Варто працювати з такими кліше, наприклад: «I think that, to my mind, according to my experience, to my opinion; the fact, the point is that; for example, for instance; as a result, in the upshot, in the end, finally, in the long run, in the final analysis» тощо.

Отже, в результаті проведеного дослідження ми дійшли висновку, що інтерактивність як якість навчання стає згодом рисою особистості, ефективним під час навчання є впровадження методичних прийомів інтерактивного навчання («Незакінчені речення», «Мікрофон», «Прес»).

Список бібліографічних посилань

1. Костікова І. І. Підготовка майбутнього вчителя іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій : монографія. Харків : Колегіум, 2008. 355 с.
2. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. 5-те вид., допов. і перероб. Київ, 2007. С. 638.

Отримано 11.02.2018

УДК 159.9

Микола Миколайович САППА,

професор кафедри соціології та психології

факультету № 6 (права та масових комунікацій)

Харківського національного університету внутрішніх справ,

доктор соціологічних наук, кандидат фізико-математичних наук, професор;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2242-1004>

ПАБЛІК РІЛЕЙШНЗ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, АБО ТЕАТР ОДНОГО АКТОРА

Розглянута проблема перетворення лекційної інформації у знання студента. Вказано на можливість технологій «паблік рілейшнз» у підвищенні ефективності цього процесу.

Широко відоме висловлювання про обов'язок вчителя щодо учня, яке приписують чи то Сократу, чи то Плутарху: «Учень не посудина, яку потрібно наповнити, а факел, який потрібно запалити». Однак це

Наукове видання

**Психологічні та педагогічні проблеми
професійної освіти та патріотичного
виховання персоналу системи
МВС України**

Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Харків, 30 березня 2018 р.)

Відповідальні за випуск: *О. І. Федоренко, С. В. Харченко,
П. О. Білоус, А. С. Тяпкін*
Коригування списків бібліографічних посилань:
С. С. Тарасова, П. О. Білоус
Комп'ютерне верстання: *Ю. І. Гекова, П. О. Білоус*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 16,92. Обл.-вид. арк. 17,42.
Тираж 50 пр. Зам. № 2018-4.

Видавець і виготовлювач –
Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Л. Ландау, 27, м. Харків, 61080.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008.